

การให้บริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : โครงการทดลอง

นางสาวพารวณ์ พูรัพัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารรักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-605-450-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018094

15206943

THE CURRENT AWARENESS SERVICE AT THE FACULTY
OF MEDICINE'S LIBRARY, PRINCE OF SONGKLA
UNIVERSITY : A PILOT PROJECT

Miss Punnop Buraphat

ศูนย์วิทยบรพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-605-450-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การให้บริการนำสารทันสมัยของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : โครงการทดลอง
โดย นางสาวพราณี เพ็ญรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา สุทธินิรันดร์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากษัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศรี จันทวิมล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ ไม่หน่ายกิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมพิมล กุลบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา สุทธินิรันดร์กุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C010561 : LIBRARY SCIENCE

KEY WORD : CURRENT AWARENESS SERVICE

PUNNOP BURAPHAT : THE CURRENT AWARENESS SERVICE AT THE FACULTY OF MEDICINE'S LIBRARY, PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY : A PILOT PROJECT.
THESIS ADVISOR : ASST. PROF.CHONTICHA SUTHINIRUNKUL, M.L.S. 186 pp.
ISBN 974-605-450-3

The purpose of this research is to study the appropriate types of service given through a pilot project entitled the current awareness service at the Faculty of Medicine's Library, Prince of Songkla University. The project aims at providing two types of services to medical instructors that are prototyping of journals and new publication contents and the abstracting service of new publications. The study also attempts to determine attitudes and satisfactory levels for medical instructors regarding the project in terms of teaching needs, producing publications, therapy and need in other type of current awareness services from the sample group ie. 52 medical instructors from each department of the faculty. Normal duration of the experiment is 6 months, to be repeated 12 times.

Major findings are as follows: Medical instructors are satisfied with the appropriateness as well as the usefulness of both types of service to fulfil the required objectives. Besides they need the abstracting service of special articles more than the photocopying service of journals and new publication contents. The results also indicate that medical instructors need the prototyping service done bi-weekly and the abstracting service monthly. The average number of titles of the prototyping service requested by them are 6-10. They also request what they need abstracting service ie. from the academic journals, research articles and MEDLINE CD-ROM. Their preference are the informations from both inside and outside the library, and most of them also require the latest.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต พากษา บุญหล่อ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Prof. Dr.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับนักศึกษาอวิختานนพนธ์ภัยในการอบรมสืบเชี่ยว薪傳เพื่อแผ่นดิน

พรรณพงษ์ พูรพาณ : การให้บริการข่าวสารหันสมัยของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ : โครงการทดลอง (THE CURRENT AWARENESS SERVICE AT THE
FACULTY OF MEDICINE'S LIBRARY, PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY : A PILOT
PROJECT) อ.ที่ปรึกษา : พศ.ชลทิชา สุทธินันรัตน์กุล, 186 หน้า. ISBN 974-605-450-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ทดลองการให้บริการข่าวสารหันสมัยแก่อาจารย์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2 รูปแบบ คือ บริการถ่ายสำเนาหน้าสารบัญวารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่ และบริการ
สาระสังเขปหรือสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่อง ศึกษาทัศนคติและระดับความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการ
ข่าวสารหันสมัยทั้ง 2 รูปแบบว่าสามารถสนองวัตถุประสงค์ด้าน การสอน การผลิตงานทางวิชาการ และการบันทึก
รักษา ตลอดจนศึกษาความต้องการของอาจารย์ที่มีต่อการบริการข่าวสารหันสมัยทั้งให้บริการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่
อาจารย์จากภาควิชาต่างๆ ในคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 52 คน ระยะเวลาในการทดลองให้บริการข่าวสารหันสมัย
รวม 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 เดือน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต้านความเหมาะสมของเนื้อหาและประโยชน์ของบริการข่าว
สารหันสมัยทั้ง 2 รูปแบบ เพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการในระดับเดียวกัน อาจารย์ต้องการบริการข่าวสารหัน
สมัยในรูปแบบบริการสาระสังเขปหรือสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องมากกว่า บริการถ่ายสำเนาหน้าสารบัญ
วารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่ ต้องการให้จัดส่งสารนิเทศรูปแบบสำเนาหน้าสารบัญวารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่ เป็นเวลา 2
สัปดาห์/ครั้ง และรูปแบบสาระสังเขปหรือสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่อง 4 สัปดาห์/ครั้ง ต้องการให้จัดส่งสำเนา
หน้าสารบัญวารสารจำนวน 6-10 ชื่อเรื่อง ต้องการบริการสาระสังเขปหรือสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องจาก
สิ่งพิมพ์และวัสดุต่างๆ ในระดับมากจาก บทความวารสารวิชาการ รายงานการวิจัย และ MEDLINE CD-ROM
และส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการข่าวสารหันสมัยโดยใช้สารนิเทศที่มีห้องภายในและภายนอกสถานบัน

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต พะนังกา กานต์ พันธุ์สุวรรณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. สมชาย ใจดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา สุทธินันดร์กุล ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ความช่วยเหลือ และการคุ้มครอง เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้มาโดยตลอด รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศรี จันทร์วนิล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไน่หน่าย กิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรมพิมล ถุลบุญ ประทานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณวราวนุช เตียวตระกูล คุณลักษณ์พิม รัตนาสาร ตลอดจนบรรณาธิการ และเจ้าหน้าที่หอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ ในเรื่องข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด

ขอบคุณ คุณพิมพ์พิพิช วัฒนสุขชัย ที่ให้คำแนะนำทางด้านสถิติ

ขอบคุณ คุณรัชฎา ชลาวัตน์ คุณยุคล ลินเจมคิริ คุณนงเยาว์ เปรมกมล เนตร เพื่อนร่วมรุ่นที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ รวมทั้ง นายแพทย์สุรศักดิ์ ตั้งจิตกุล ผู้เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนจนผู้วิจัยสามารถทำงานได้สำเร็จตามความประสงค์

นางสาวพรวณณ พูรพัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
มหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิจกรรมประจำ	๖
สารบัญตาราง	๗
สารบัญแผนภูมิ	๘
สารบัญภาพ	๙

บทที่

1. บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
แนวเหตุผล	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
บริการข่าวสารทันสมัย	7
ความหมายของบริการข่าวสารทันสมัย	7
ลักษณะของการให้บริการข่าวสารทันสมัย	7
แหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการให้บริการข่าวสารทันสมัย	7
วิธีการเผยแพร่องค์ความรู้ไปสู่ผู้ใช้	9
รูปแบบและวิธีการจัดบริการข่าวสารทันสมัย	9

บริการคัดเลือกเผยแพร่สารนิเทศที่ตรงกับความสนใจของผู้ใช้ (SDI)	11
ความหมายของบริการ SDI	12
องค์ประกอบการให้บริการ SDI	13
วิธีดำเนินการให้บริการ	28
ฐานข้อมูลที่นำมาใช้กับงานบริการ SDI	19
การประยุกต์ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE CD-ROM ของห้องสมุด ในประเทศไทย	20
การให้บริการข่าวสารทันสมัยของห้องสมุดต่าง ๆ	22
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	32
วัสดุประสงค์และหน้าที่ของคณะแพทยศาสตร์	32
บุคลากรของคณะแพทยศาสตร์	33
ฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ	34
 3. วิธีดำเนินการวิจัย	36
กำหนดกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
ที่เตรียมการ	42
ที่ทดลอง	43
ที่ประเมินผล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
รายงานการทดลองการจัดบริการข่าวสารทันสมัย	48
ทัศนคติและความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัด ให้บริการ	52

ความต้องการที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการและบริการสารนิเทศอิน ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ต้องการให้อยู่ในส่วนของสุดยอดบริการ	60
 5. สุ่มผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สุ่มผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	85
ข้อจำกัด ในการวิจัย	85
 บรรณานุกรม	87
 ภาคผนวก	92
ก แบบบันทึกความต้องการสารนิเทศ	93
ข แบบบันทึกรายชื่อวารสาร	97
ค บัตรบันทึกหัวเรื่อง MeSH	99
ง บัตรบันทึกหัวเรื่องหลักจากบรรณศัพท์ Xidex	101
จ แบบแจงนับสารนิเทศที่จัดให้บริการของผู้ใช้แคลเซ่น	103
ฉ แบบสอบถามทัศนคติ ความพึงพอใจ และความต้องการบริการ ข่าวสารทันสมัย	105
ช รายการหัวข้อเรื่อง คำสำคัญ หัวเรื่องหลักจาก Xidex และ หัวเรื่องจาก MeSH	117
ฌ รายชื่อวารสารวิชาการที่อาจารย์ต้องการ	176
 ประวัติผู้เขียน	186

สารบัญสาร่าง

สาร่างที่	หน้า
1 จำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	37
2 จำนวนหัวข้อเรื่อง จำนวนวารสาร และภาษาของสารนิเทศที่ต้องการ	49
3 จำนวนสารนิเทศ 2 รูปแบบที่จัดส่งให้ผู้ใช้บริการในโครงการทดลอง	51
4 ระดับทัศนคติและความพึงพอใจโดยเฉลี่ยของอาจารย์ต่อการจัดบริการ 2 รูปแบบ ค่านความเมะะสมของเนื้อหา	54
5 ระดับทัศนคติและความพึงพอใจโดยเฉลี่ยของอาจารย์ต่อการจัดบริการ 2 รูปแบบ ค่านประไชชันของรูปแบบการจัดบริการ	57
6 ระดับความต้องการรูปแบบบริการของสารนิเทศ 2 รูปแบบ ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ..	61
7 ความถี่ของระยะเวลาที่อาจารย์ต้องการให้ได้รับสารนิเทศมาใช้ตามวัตถุประสงค์ ..	64
8 จำนวนชื่อเรื่องของวารสารวิชาการที่ต้องการให้จัดส่งสำเนาหน้าสารบัญมาใช้ใน วัตถุประสงค์ต่าง ๆ	65
9 ระดับความต้องการสาระสังเขปหรือทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องจากลังพิมพ์ และวัสดุต่าง ๆ เพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการ	67
10 ระดับความต้องการโดยเฉลี่ยของบริการข่าวสารทันสมัยและบริการสารนิเทศอื่น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจารย์ต้องการ	70

คุณย์วิทยบรพยการ
วุฒิการณ์มหาวิทยาลัย

๑

สารนักเรียน

แผนภูมิ

หน้า

1 การทำงานของระบบการให้บริการ SDI

14

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัย

สารนักษา

หูที่

หน้า

1.1	ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ยของอาจารย์ต่อบริการสำเนาหน้าสารบัญ สารสารและสังพิมพ์ใหม่	58
1.2	ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ยของอาจารย์ต่อบริการสาระสั้งแบบ หรือ บทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่อง	59
2	ระดับความต้องการรูปแบบบริการสารนิเทศ 2 รูปแบบในวัสดุประสงค์ต่าง ๆ ..	62
3	ระดับความต้องการสาระสั้งแบบหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องจากสัง ^{พิมพ์และ} โสคทัศนวัสดุต่าง ๆ ..	68
4	ระดับความต้องการโดยเฉลี่ยของบริการข่าวสารทันสมัย และบริการสารนิเทศ อื่น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่คณาจารย์ต้องการ	71

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**